

SİRKÜLER NO:2021/63

30/10/2021

*** Vergi kanunlarında bazı değişiklikler yapıldı.(Kanun No:7338)**

VERGİ KANUNLARINDA BAZI DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI (KANUN NO:7338) :

26 Ekim 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Vergi Usul Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Kanun No: 7338) ile vergi kanunlarında değişiklikler yapılmıştır. Kanun sirkülerimizin son bölümünde sunulmuş olup, aşağıdaki linkten de ulaşılabilir:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/10/20211026-1.htm>

Yapılan değişikliklerin tamamı resmi gazetede yer almakla birlikte bazı önemli başlıklar aşağıdaki şekildedir.

1.GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ KANUNU DEĞİŞİKLİKLERİ:

1.1.Son Dönem Geçici Vergi Beyanı Kaldırılıyor (Madde:9):

2022 Yılına ilişkin beyannamelerden başlayacaktır.

Son dönem geçici vergi beyannamesi kaldırılmıştır. (4. Dönem geçici vergi) Dolayısıyla sadece; 3., 6. ve 9. aylar sonu itibariyle geçici vergi beyannameleri verilecektir.

Bu düzenleme, 2021 yılı için değil, 2022 yılı ve sonrası yıllar beyannameleri için uygulanacaktır. Dolayısıyla, 2021 yılının 4. ve son dönem geçici vergi beyannameleri 17 Şubat 2022 tarihi sonuna kadar verilecektir.

1.2.Uyumlu Mükellef Vergi İndirimi Şartları Kolaylaştırıldı (Madde:10) :

Yeni hükümler, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren verilecek gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerine uygulanacaktır.

Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 121. Maddesinde yer alan vergiye uyumlu mükellef vergi indirimi için gerekli şartlarda değişiklik yapılmıştır.

İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile önceki iki yılda haklarında tarhiyat yapılmamış olması koşulu, yapılan tarhiyatın kesinleşmesine bağlanmıştır.

İkmalen veya re'sen yapılmış ve kesinleşmiş bir tarhiyat bulunmaması koşulu, vergi beyannamelerindeki vergi türleri itibariyle sınırlandırılmıştır. (yıllık gelir vergisi ve kurumlar vergisi beyannameleri, geçici vergi beyannameleri, , muhtasar ve prim hizmet beyannameleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine verilmesi gereken KDV ve ÖTV beyannameleri)

Ayrıca söz konusu süre içinde kesinleşen tarhiyatın indirim sınırının % 1'inden az olması durumunda indirim koşulları ihlal edilmiş sayılmayacaktır.

Bosna Bulvarı Köroğlu Cad. Bosna İş Merkezi No.54 K.4 D.14 Ümraniye-İstanbul
(erdaldemir@superonline.com & erdaldemir@dogusdenetim.com info@dogusdenetim.com
& www.dogusdenetim.com) 0532-343 44 58 - 0216-422 80 24-25-26-

1.3. Yabancı Sermayeye Nakdi Sermaye Artışı İndirimi Daha Yüksek Oranla Hesaplanacaktır (Madde:59):

Yeni hükümler, Kanunun yayımından itibaren bu Madde kapsamında yapılacak nakdi sermaye artışlarına uygulanacaktır.

Bilindiği üzere; Kurumlar Vergisi Kanununun 10/1-ı bendine göre, (finans ve sigorta sektöründe faaliyet gösterenler hariç) sermaye şirketlerine; kuruluş ve sermaye artışında nakit ödenen tutarlar üzerinden Maddede belirtilen şartların sağlanması kaydıyla yine Maddede belirtilen şekilde hesaplanan indirim tutarını vergiye tabi kazancın hesaplanmasında kurum kazancından indirebilmeleri mümkün bulunmaktadır.

Nakit ödenen sermaye tutarı üzerinden, TC Merkez Bankası tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan "Bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı" dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'si indirim tutarı olarak hesaplanmaktadır. Ancak; Maddede sayılan bazı işlemlerde Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca bu oran % 50 yerine; % 0, % 75 yada % 100 olarak uygulanabilmektedir.

Bu defa, yeni Kanunla Maddeye eklenen hüküm uyarınca nakdi sermaye artışlarının, yurt dışından getirilen nakitle karşılanan kısmı için bu oran %75 olarak uygulanacaktır.

1.4.Yatırıma Katkı Tutarının Vergi Borçlarına Mahsup Edilebilmesi İmkânı Getiriliyor (Madde:60):

1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarından kaynaklanan yatırıma katkı tutarı için uygulanabilecektir.

Bilindiği üzere; Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A Maddesi uyarınca, teşvik belgeli yatırımlardan elde edilen kazançlar yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine başlanılan hesap döneminden itibaren yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli oranlar üzerinden kurumlar vergisine tabi tutulmaktadır. Yatırıma katkı tutarı; indirimli kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını ifade etmektedir.

Bu defa, yeni Kanunla söz konusu Maddeye eklenen hükümler ile; hak kazanılan yatırıma katkı tutarının en fazla % 10 luk kısmının kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar talep edilmesi şartıyla, ÖTV ve KDV hariç tahakkuk etmiş diğer vergi borçlarından terkin edilmek suretiyle kullanılabilmesi imkanı getirilmiştir. Terkin talebinde bulunulabilecek tutar, hak edilen yatırıma katkı tutarından indirimli kurumlar vergisi yoluyla kullanılan yatırıma katkı tutarının düşülmesinden sonra bulunan tutarın yarısından fazla olamayacaktır.

Düzenleme, gerek mevcut gerekse yeni alınacak yatırım teşvik belgeleri kapsamında 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren yapılacak yatırım harcamalarına uygulamak üzere yürürlüğe girecek olup 1 Ocak 2022 tarihinden önce yapılan yatırım harcamaları nedeniyle hak kazanılan ancak kazanç yetersizliği nedeniyle henüz kullanılamamış yatırıma katkı tutarları bu kapsamda değildir.

NOT: Gelir ve kurumlar vergisi beyanname ve tahakkuk eden vergilerin ödenme süresini birer ay öne çeken Kanun teklifindeki Maddeler genel kurulda Kanundan çıkarılmıştır.

Dolayısıyla; yıllık gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinin verilme ve tahakkuk edecek vergilerin ödenme süresinde bir değişiklik olmamıştır

2.VERGİ USUL KANUNU (VUK) DEĞİŞİKLİKLERİ:

2.1.Vergi İncelemelerinde Usule İlişkin Bazı Değişiklikler Yapıldı (Madde:17,18):

Vergi incelemelerinin mükellefin işyerinde değil dairede yapılmasının esas olduğu, mükellef isterse ve işyeri müsaitse incelemenin işyerinde de yapılabileceği yönünde VUK 139. Maddede değişiklik yapılmıştır. Bununla birlikte, müfettişler işyerinde de tespit ve çalışmalar yapabileceklerdir.

Vergi incelemelerine incelemeye başlama tutanağı ile başlanması ve mükellefe inceleme mevzuunu işe başlamadan evvel açık olarak izah edilme zorunluluğu; incelemeye tabi olana, vergi incelemesinin konusunun ve incelemeye başlanıldığı hususunun bir yazıyla bildirilmesi olarak değiştirilmiştir.

Vergi incelemesine ilişkin işlemlerin elektronik ortamda yürütülmesi, yazı, bildirim ve tutanakların elektronik ortamda düzenlenmesine imkan veren hükümler yasaya eklenmiştir.

2.2.Gider Pusulasıyla İlgili Değişiklikler Yapıldı (Madde:23):

Yeni hükümler 1 Kasım 2021 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yapılan değişiklik sonucu yeni hükümlere göre;

birinci ve ikinci sınıf (gerçek kişiler ve şirketler) tüccarlar, serbest meslek erbabı ile defter tutan çiftçilerin; Vergi Usul Kanununa göre belge düzenlemek zorunda olmayanlara yaptırdıkları işler veya onlardan aldıkları mallar için (çiftçilerden alınanlar hariç) 7 gün içinde gider pusulası düzenlemeleri zorunludur. Bu süre geçtikten sonra düzenlenen belgeler hiç düzenlenmemiş sayılacak olup, bu durumda belgeye yazılması gereken bedelin % 10 u kadar özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Bununla birlikte, bu belge açısından kolaylık getirilmektedir. Şöyle ki; 7 günlük belge düzenleme süresi içinde satıcı kişinin banka hesabına mal veya hizmet bedeli ödenirse, banka dekontu ile işlem belgelendirilecek ve ayrıca gider pusulası düzenlenmesi gerekmeyecektir. Bu uygulama, nihai tüketicilere yapılan satışlardaki iadeler için (6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında) ve belge düzenleme zorunluluğu bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının, tabi oldukları ilgili mevzuat dâhilinde, yaptıkları işler veya sattıkları mallara ilişkin düzenledikleri belgeler için de geçerlidir. Bankadan ödemeyle tevsik hususunda Gelir İdaresinin genel tebliğ ile yapacağı açıklamalar önemli olacaktır.

Konu ile ilgili değerlendirmelerimiz şu şekildedir:

Gider pusulası daha önce; vergiden muaf esnafa yaptırılan işler ve onlardan alınan mallar için ve kişilerin değerli zati eşyalarının alınmasında düzenlenmekte idi. Bu defa, yeni hükümlere göre; belge düzenlemek zorunda olmayanlardan alınan mallar ve bunlara yaptırılan işler için bu belgenin düzenlenmesi zorunluluğu getirilmiştir. (Çiftçilerden alışlar müstahsil makbuzuna bağlandığı için bunlar hariç) Görüldüğü gibi; gider pusulası düzenlenmesi gereken hallerin kapsamı çok genişletilmiştir.

Gider pusulasının düzenlenme süresi azami 7 gündür. Bu süre geçtikten sonra düzenlense bile hiç düzenlenmemiş sayılacaktır. Bu durumda, belge tutarının % 10 u kadar özel usulsüzlük cezası kesilecektir.

Vergi idaresinin kiralamaları Maddede geçen “yaptırılan iş” ifadesi kapsamında değerlendirmesi ciddi bir ihtimaldir. Zira, tanım fatura düzenlenecek haller ile benzerdir. Eğer

böyle yorumlanırsa, faturaya bağlanmayan kira ödemelerinde de Kanunda belirtilen süre içinde gider pusulası düzenlenmesi yada bankadan kira ödemesinin gider pusulası düzenleme süresi içinde yapılması gerekecektir. Aksi, taktirde özel usulsüzlük cezası gündeme gelecektir. Öte yandan; 509 No’lu VUK Genel Tebliğinde elektronik gider pusulası ile ilgili düzenlemeler mevcut olmakla birlikte henüz bu belgenin elektronik olarak düzenlenmesi zorunluluğu getirilmediğini de hatırlatırız.

2.3. Alış Bedeli İle Değerlemenin Tanımı Yapıldı (Madde:26,28):

Dönem sonunda aktifte yer alan bazı kıymetler alış bedeli ile değerlendirilmektedir. (Örneğin hisse senetleri diğer bir ifadeyle pay senetleri)

Yeni Kanun ile, VUK’na alış bedelinin tanımı aşağıdaki şekilde eklenmiştir: “Alış bedeli, bir iktisadi kıymetin satın alma bedelidir. İktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi ile ilgili diğer giderler alış bedeline dâhil değildir.” Önemli bir değişiklik yoktur, tanıma açıklık getirilmiştir.

2.4. Maliyet Bedeliyle Değerlemenin İçeriği Belirlendi (Madde:27,29,30):

Maliyet bedeli ile ilgili Kanun düzenlemeleri Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. Değerleme işlemleri VUK na göre esas itibariyle yıl sonunda yapılmaktadır. Buradan hareketle, yeni hükümlerin 2021 yılı içinde Kanunun yayımından önce alınmış kıymetler için de geçerli olacağı düşünülebilir. Örneğin; 2021 yılında yeni Kanunun yayımından önce alınmış taşınmazın tapu harcının gider yazılmışsa maliyete alınarak düzeltilmesi gerektiği akla gelmektedir. Bununla birlikte, konuyla ilgili olarak Bakanlığın genel tebliğ ile yapacağı açıklamalar bu tereddütleri giderecektir.

Bina, arsa, arazi, demirbaşlar, makine ve tesisatlar, emtia, gemiler ve diğer taşıtlar , gayri maddi haklar gibi aktifte yer alan bazı kıymetler dönem sonunda maliyet bedeli ile değerlendirilmektedir. VUK 262. Maddede maliyet bedeli; “iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.” şeklinde tanımlanmıştır. Maliyet bedeli tanımına girmesi gereken bazı harcamaların durumu gerek Kanun Maddelerinde ve gerekse genel tebliğler ve hatta özelgelerle açıklığa kavuşturulmuştu.

Bu defa, yeni Kanun ile maliyet bedeline girmesi gereken bazı harcamalar derli toplu olarak Kanun Maddesinde sayılmıştır.

Buna göre aşağıdaki harcamaların gider yazılmayıp iktisadi kıymetin maliyetine ilavesi zorunludur:

İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; gümrük vergileri, gümrük komisyonları, yükleme, boşaltma, nakliye ve montaj giderleri,

İktisadi kıymetin iktisap edilmesi veya değerinin artırılması ile doğrudan ilgili; resimve harçlar, noter, tapu, mahkeme, değer tespiti, danışmanlık, komisyon ve ilan giderleri

İktisadi kıymetin finansmanında kullanılan kredilere ait faiz giderleri ve bunlara ilişkin kur farklarının; emtiada emtianın stoklara girdiği tarihe kadar, diğer iktisadi kıymetlerde ise iktisadi kıymetin envantere alındığı hesap döneminin sonuna kadar olan kısmı ile söz konusu kredilere ilişkin giderler (Faiz giderleri ile kur farklarının diğer kısımlarını maliyet bedeline ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler),

İktisadi kıymetin stoklara veya envantere alındığı tarihe kadarki depolama ve sigorta giderleri,

Gayrimenkullerde mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.

Noter, mahkeme, değer tespiti, komisyon harcamaları ile tapu harcının iktisadi kıymetin maliyetine eklenmesi veya doğrudan gider yazılması daha önce isteğe bağlı iken bu defa maliyete eklenmesi zorunlu hale getirilmiştir.(Örneğin; bina alışında ödenen tapu harcı ve emlakçı komisyonu artık gider yazılamayacak binanın maliyetine ilave edilecektir)

Öte yandan, emtianın edinilmesi veya değerinin arttırılması sırasında ödenen; ÖTV, indirilemeyecek KDV, BSMV ve KKDF nin doğrudan gider yazılması mümkün olmayıp maliyete dahil edilmesi zorunludur. Diğer kıymetlerde ise (örneğin; amortismanına tabi kıymet olarak alınan binek otomobillerin) bunlar istenilirse maliyete dahil edilmek yerine doğrudan gider yazılabilecektir.

Kredi faiz ve kur farklarının emtianın stoklara girdiği tarihe kadar olan kısmı ile sabit kıymetlerin aktifleştirildiği yılın sonuna kadar olan faiz ve kur farklarının zorunlu olarak maliyete dahil edilmesi, sonraki tarihlere isabet eden kısmının ise maliyete atılması yada doğrudan gider yazılmasının mükellefin tercihinin bırakılması hususu esasen şimdiye kadar genel tebliğlerde yer almakta iken bu defa Kanun metnine dahil edilmiştir.

Yeni hükümlere göre ; faiz ve kur farklarının dışında krediye ilişkin giderlerin de doğrudan gider yazılmayıp maliyete dahil edilmesi zorunludur. Krediyle ilgili diğer giderlerden ne kastedildiği muhtemelen genel tebliğler ile açıklığa kavuşturulacaktır. (Kredi sözleşme damga vergisi, kredi komisyonu, dosya masrafları vs)

Yine yeni hükümler uyarınca ; gayrimenkullerle doğrudan ilgili olması şartıyla, bunların envantere alındığı hesap dönemi sonuna kadar alınan hibeler maliyet bedelinden indirilecektir.

2.5. Yeniden Değerlemeyle İlgili Yeni Hükümler (Madde:31, Madde:52):

Bilindiği üzere, 9 Haziran 2021 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 7326 sayılı Kanunla, mükelleflere (9 Haziran 2021 tarihi itibariyle aktiflerine kayıtlı olan taşınmazlarını ve amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini (isterlere) yeniden değerlemeye tabi tutma imkanı getirilmişti. Yeniden değerlendirme yapılan kıymetlerin kayıtlı değerleri Yİ-ÜFE artışı dikkate alınarak Mayıs (2021) sonuna kadar endekslenmiş olacaktır. Net değer artışı toplamı üzerinden % 2 vergi ödenmesi gerekmektedir. Bu işlemin yapılma süresi 31 Aralık 2021 tarihinde dolmaktadır. Bankalar, sigorta şirketleri gibi bazı mükellefler yeniden değerlendirme kapsamı dışında tutulmuştur. (VUK Geçici 31. Madde)

2.5.1. Geçici 32. Madde:

1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Bu defa; 7338 sayılı Kanunun 52. Maddesi ile VUK'na Geçici 32. Madde eklenerek, isteyen mükelleflere 31 Aralık 2021 tarihli bilançolarındaki taşınmazlarını ve amortismanına tabi iktisadi kıymetlerini Yİ-ÜFE oranı ile endeksleyerek yeniden değerlemeye tabi tutma hakkı getirilmiştir. Bankalar ve sigorta şirketleri de bu haktan faydalanabilecektir. Yeniden değerlendirme 2022 yılında yapılacaktır. Geçici 31. Maddede olduğu gibi burada da net değer artışı toplamı üzerinden % 2 vergi ödenmesi zorunludur.

Daha önce, Geçici 31. Maddeye göre yeniden değerlendirme yapanlar bu uygulamadan da yararlanmayı tercih ederlerse kıymetleri için 7 aylık daha endeksleme yapacaklar, daha önce yeniden değerlendirme yapmayanlar ise, sabit kıymetlerin defter değerlerini Yİ-ÜFE ile 31 Aralık 2021 tarihine kadar getirmiş olacaklardır.

2.5.2.Yıllık Yeniden Değerleme:

1 Ocak 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Yeni yasa ile yukarıda belirtilen Geçici 31. ve Geçici 32. Maddeler dışında ayrıca yıllık yeniden değerlendirme yapma imkanı da getirilmiştir. Yıllık yeniden değerlendirme; 2022 yılından itibaren sadece o yıl için oluşacak Yİ-ÜFE artışı dikkate alınarak ve yalnızca amortismanla tabi iktisadi kıymetler için yapılabilecektir. Yine isteğe bağlıdır. Yıllık yeniden değerlemede % 2 vergi ödenmeyecektir. Bununla birlikte Geçici 31. ve Geçici 32. Maddelere göre vergisel avantajı daha azdır. Zira, değerlemeye tabi tutulan kıymetin satışı halinde pasifteki değer artışı fonu birikmiş amortismanlar gibi satış karının tespitinde dikkate alınacaktır. (Geçici 31. ve Geçici 32 . Maddelerde böyle bir durum yok) Öte yandan, Geçici 31. ve Geçici 32. Maddelerde olduğu gibi değer artışı fonu vergilenmeksizin sermayeye eklenebilecektir. Geçici vergi dönemlerinde de yeniden değerlendirme yapılabilecektir.

2.6.Amortismanlarla İlgili Değişiklikler (Madde:32,33,34,51) :

2.6.1. Düşük Oranla Amortisman Ayırabilme İmkânı Sağlandı:

26 Ekim 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir. VUK nun bu Kanunla değişmeden önceki hükümlerine göre; amortismanla tabi iktisadi kıymetler Hazine ve Maliye Bakanlığı'na iktisadi kıymetlerin faydalı ömürlerine göre tespit edilen oranlar üzerinden amortismanla tabi tutulmaktadır. Yeni Kanunla mükelleflere isterlerse; Bakanlıkça tespit ve ilan edilen oranlar yerine daha düşük oranlarla amortisman ayırabilmeleri imkanı getirilmiştir. Ancak, bu uygulamaya esas alınacak süre Bakanlıkça belirlenen sürenin iki katını ve elli yılı aşamayacaktır. Öte yandan, mükellef tercihini bir kere bu yönde kullandıktan sonra oranı değiştiremeyecektir. (Sabit kıymetin envantere alındığı ilk geçici vergi döneminde bu tercih kullanılabilecektir)

Örneğin; Bakanlıkça faydalı ömrü 10 yıl dolayısıyla amortisman oranı % 10 olarak tespit edilmiş bir makine için mükellef isterse 20 yıl üzerinden % 5 oranıyla amortisman uygulayabilecektir.

Düzenleme Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir. 2021 yılı içinde Kanunun yayımından önce satın alınan ve geçici vergi dönemlerinde eski hükümlere göre amortisman hesaplanan kıymetler için bu hükümlerin uygulanma durumunun açıklığa kavuşturulması gerektiği düşüncesindeyiz.

2.6.2 Gün Hesabıyla Amortisman Ayırma İmkânı Sağlandı:

26 Ekim 2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

VUK nun mevcut hükümlerine göre, amortismanla tabi iktisadi kıymet yıl içinde hangi tarihte aktife alınmış olursa olsun, yılın tamamı için yıllık amortisman ayrılmaktadır. Örneğin, 31 Aralık 2022 tarihinde aktife alınan bir makine için (kullanılabilir halde olması kaydıyla) 1 yıllık tam amortisman hesaplanarak gider kaydedilecektir. Bunun istisnası; binek otomobillerdir. Binek otomobillerde; aktife alındığı ay tam ay sayılmak suretiyle amortisman, aktifte kaldığı ay süresine göre hesaplanarak gider kaydedilmektedir.

Bu defa yeni Kanunla , isteyen mükelleflere yeni iktisap edecekleri kıymetleri aktifte kaldığı gün süresi hesaplaması ile amortisman ayırma imkanı getirilmiştir. (Yıllık gün toplamı 365 olarak dikkate alınacaktır) Binek otomobillerde bu uygulama geçerli olmayıp eskisi gibi ay esasına göre amortisman ayrılmasına devam olunacaktır.

Düzenleme Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girdiğinden 2021 yılı içinde Kanunun yayımından önce satın alınan ve geçici vergi dönemlerinde eski hükümlere göre amortisman hesaplanan kıymetler için bu hükümlerin uygulanma durumunun açıklığa kavuşturulması gerektiği düşünülmektedir.

2.6.3. Bazı Kıymetler İçin Yüksek Amortisman Oranı Uygulama İmkânı Getirildi:

Bu hükümlerden faydalanma Kanunun yayım tarihi olan 26 Ekim 2021 tarihinden itibaren iktisap edilen kıymetler için sözkonusudur.

Geçmişte daha önce de uygulanmış olan Geçici 30. Maddenin 2023 yılı sonuna kadar iktisap edilecek yeni makine ve teçhizatlar için de uygulanması imkânı getirilmiştir.

*Sanayi sicil belgesine sahip mükelleflerin münhasıran imalat sanayiinde kullanmak üzere iktisap ettikleri yeni makine ve teçhizat (kapsama giren makine ve teçhizat Cumhurbaşkanı'nca tespit edilecektir),

*4691, 5746 ve 6550 sayılı Kanun kapsamında faaliyette bulunanların münhasıran Ar-Ge, yenilik ve tasarım faaliyetlerinde kullanılmak üzere iktisap ettikleri yeni makine ve teçhizat

*Yatırım teşvik belgesi kapsamında iktisap edilen yeni makina ve teçhizat, için mükellefler isterlerse Bakanlıkça tespit edilen faydalı ömür ve amortisman oranlarının yarısını esas almak suretiyle amortisman hesaplayarak gider kaydedebileceklerdir. (Hesaplama faydalı ömür süresi küsuratlı çıkarsa çıkan rakam üst tam sayıya tamamlanacaktır)

Örneğin; yatırım teşvik belgesi kapsamında alınan yeni makinenin Bakanlıkça belirlenen faydalı ömrü 10 yıl amortisman oranı % 10 ise, mükellef isterse bunun yerine söz konusu kıymet için 5 yıl ömür ve % 20 oranıyla amortisman hesaplayarak gider kaydedebilir.

2.7. Şüpheli Alacak Kapsamına Giren Küçük Alacakların Sınırı Belirlendi (Madde:35):

Yeni hükümler 2021 yılına ilişkin değerlemeler için de uygulanacaktır.

VUK nun 323. Maddesine göre ticari ve zira kazancın elde edilmesi ve sürdürülmesi ile ilgili olan ;

1.dava veya icra safhasında bulunan alacaklar,

.yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar şüpheli alacak sayılmaktadır. Yeni Kanun ile; 2 No'lu bentteki küçük alacakların sınırı 3.000 TL nı aşmayan alacaklar olarak belirlenmiştir.

Şüpheli alacaklar için pasifte karşılık ayrılabilir. Karşılık, teminat varsa teminatı aşan kısım için kabul edilmektedir. Öte yandan, vergi idaresinin şüpheli alacak karşılığının alacağın şüpheli hale geldiği dönemde ayrılması gerektiği yönündeki görüşü de uygulamada gözönünde bulundurulmalıdır.

2.8.Yenileme Fonuyla İlgili Değişiklikler Yapıldı (Madde:36, 37):

Yeni hükümler 2021 yılına ilişkin değerlemeler için de uygulanacaktır.

Satılan sabit kıymetin yerine yenisinin veya benzerinin alınması gerekliliğinin bulunduğu durumlarda satış karı pasife alınarak 328. Maddede belirtilen süre kadar tutulabilmektedir. Yeni Kanunla sözkonusu Maddede bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna göre; fonun pasifte tutulma süresi satışın yapıldığı tarihi takip eden 3. takvim yılının sonuna kadardır. Bu süre içinde satılan kıymetinin yenisinin veya benzerinin alımı gerçekleşmezse süre sonunda fondaki tutar ilgili dönem karına eklenecektir. Sözkonusu fondaki karla, aynı veya benzeri

alınan bir veya birden fazla yeni kıymetin amortismanları mahsup edilecektir. Fondaki tutar yeni kıymetin amortisman ayrılabilir tutarından fazla ise, fazlalık yukarıda belirtilen süre sonunda ilgili dönem karına eklenecektir.

Benzer bir düzenleme amortisman tabi iktisadi kıymetlerin sigorta tazminatı ile ilgili 329. Maddesinde yapılmıştır.

2.9. Cezalarla İlgili Bazı Değişiklikler Yapıldı (Madde:38,40,41) :

Yeni hükümler Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tekerrür halinde vergi cezalarına uygulanacak artırım tutarına sınır getirilmiştir. Tasdik kapsamında olan işlemlerde YMM raporunun mükelleflerce süresi içinde ibraz edilmemesi halinde özel usulsüzlük cezası kesilecektir. (Ceza, tasdike tabi tutarın % 5 i kadar olup, 50.000 TL den az 500.000 TL den fazla olmayacaktır) Gider pusulasının 7 günlük süresi içinde düzenlenmemesi halinde belgeye yazılması gereken bedelin % 10 u kadar özel usulsüzlük cezası kesilecektir.(Bir yılda kesilecek cezanın üst sınırı 2021 yılı için 190.000 TL dir)

2.10. Pişmanlıkla Beyanname Verilebilecek Hallerde Değişiklik (Madde:42):

Yeni hükümler Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

VUK nun 371. Maddesindeki şartlara uygun olarak pişmanlıkla beyanda bulunanlara vergi ziyayı cezası kesilmemekte, vergi aslı ile birlikte (gecikme zammı ile aynı oranda hesaplanacak) pişmanlık zammının 15 gün içinde ödenmesi gerekmektedir.

Haklarında vergi incelemesi devam eden mükelleflerin pişmanlık hükümlerinden yararlanması mümkün bulunmamakta idi. Bu defa, yeni Kanunla yapılan değişiklik; mükelleflerin, haklarında yapılmakta olan vergi incelemesi ya da yapılan takdire sevk işlemine ilişkin vergi türünden farklı vergi türü için pişmanlıkla beyanda bulunabilmesi mümkün hale getirilmiştir.

2.11. Usulsüzlük ve Özel Usulsüzlükte Uzlaşma ve İndirim (Madde:43,44,45):

Yeni hükümler Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

5.000 TL üstündeki usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları tarhiyat öncesi ve sonrası uzlaşmalar kapsamına alınmıştır. Uzlaşmaya konu edilebilecek usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının tespitinde cezayı gerektiren fiil bazında kesilecek toplam ceza tutarı dikkate alınacaktır.

5.000 TL altındaki usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları uzlaşma kapsamında olmamakla birlikte VUK 376. Maddeye göre bu cezalar ihbarname tarihinden itibaren 30 gün içinde ödenirse cezanın % 75 i silinecektir.

Öte yandan, uzlaşılan vergi ve vergi ziyayı cezalarının % 75 inin uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenmesi halinde uzlaşılan cezada % 25 daha indirim yapılmaktadır. (VUK Madde:376/2) Yapılan değişiklikle usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları da bu kapsama dahil edilmiştir.

2.12. Karşılıklı Anlaşma Usulü (Madde:46,47,48,49,50):

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile diğer ülkelerin Devletleri arasında imzalanmış bulunan çifte vergilendirilmenin önlenmesine yönelik anlaşmaların hükümlerine aykırı olarak vergilendirilen veya vergilendirileceğine yönelik emareler olan mükelleflerin bununla ilgili başvuruları ve sonuçlandırılmasına yönelik hükümler VUK na eklenmiştir.

3. DİĞER VERGİ KANUNLARI DEĞİŞİKLİKLERİ:

3.1. Damga Vergisi İstisnası (Madde: 54):

Sermaye Piyasası Kanununun 31/B Maddesi kapsamında teminat yöneticisinin taraf oldukları da dahil olmak üzere sermaye piyasası araçlarının ihracına konu teminatlara ilişkin olarak düzenlenen makbuz ve kağıtlara damga vergisi istisnası sağlanmıştır.

Genel ve özet bütçeli idarelere, il özel idarelerine, yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına, belediyelere ve köylere yapılacak bağışlara ilişkin olarak ilgili idare ile bağışlayanlar arasında düzenlenen kağıtlar damga vergisinden istisna edilmiştir.

3.2. ÖTV Kanunu Değişiklikleri (Madde:56,57):

Tütün mamulleri ile taşıtların ÖTV oran ve tutarlarını belirleme hususunda Cumhurbaşkanı'na verilen yetkiler arttırılmıştır.

ATV ve UTV isimli araç tiplerinin farklı G.T.İ.P. numaralarında beyan edilerek ÖTV Kanununun kapsamı dışına çıkarılmasının önüne geçilerek aynı orandan vergilendirilmeleri sağlanmıştır.

Ayrıca , 87.03 G.T.İ.P. numarası altında motor silindir hacmine ve özel tüketim vergisi matrahına göre farklı oranlarda vergilendirilen motorlu karavanlarda vergilendirmeye esas tek bir oran belirlenmiştir.

3.3.Konaklama Vergisi Ertelendi (Madde:61):

2019 yılında yayımlanan 7194 sayılı Kanunla 6802 sayılı Kanuna eklenen 34. Madde ile Konaklama Vergisi ihdas edilmiş fakat verginin yürürlük tarihi 2022 yılına ertelenmişti. Bu defa, yeni Kanun ile bu vergi 2023 yılına kadar ertelenmiştir.

4.DİĞER BAZI DEĞİŞİKLİKLER:

4.1. Sosyal İçerik Üreticiliği İle Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliğinde Kazanç İstisnası Getirilmiştir.

Bunun için Türkiye'de kurulu bankalarda hesap açtırılması ve tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır. Bankalar, bu hesaplara aktarılan tutarlar üzerinden % 15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapacaklardır. Ancak, gelir vergisi tarifesinin 4. dilimine giren hasılatı elde edenler bu istisnadan yararlanamayacaktır.

Düzenlemeler, 2022 yılından itibaren elde edilen gelirlere uygulanacaktır. (GVK Mükerrer Madde:20/B) Öte yandan, Sözkonusu kapsama giren teslim ve hizmetler KDV den de istisna edilmiştir. (Madde: 2, 55)

4.2. Tarımsal Destekleme Ödemelerine Gelir Vergisi İstisnası:

Çiftçilere yapılan tarımsal destekleme ödemeleri gelir vergisinden istisna edilmiş olup , bu ödemelerden gelir vergisi tevkifatı da yapılmayacaktır. Öte yandan, çiftçilerin vergi dairesine başvurarak kendilerinden daha önce kesilmiş vergileri faiziyle birlikte talep ederek almaları imkanı getirilmiştir. (Madde: 3,7,11)

4.3. YMM Raporunu Veremeyenlere Ek Süre:

Yararlanılması YMM tasdik raporu ibrazı şartına bağlanan muafiyet, istisna, zarar mahsubu ve benzeri konularda, tasdik raporunun süresi içerisinde ibraz edilmemesi durumunda, mükellefe tebliğ edilmek şartı ile 60 günlük bir mühlet verilmesi ve bu süre içinde verilmesi halinde tasdik raporunun zamanında verilmiş sayılması yönünde düzenleme yapılmıştır. (Madde:22)

4.4. Basit Usuldekilere Gelir Vergisi İstisnası:

Halen basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kazançları gelir vergisinden istisna edilmiş olup, bu kazançları için yıllık gelir vergisi beyannamesi verme zorunlulukları kaldırılmıştır. (Berber, tamirci, çay ocağı işleticisi, taksici vs) Bu kapsamdakilere ödemelerde gelir vergisi tevkifatı da öngörülmemiştir. Kazançları gelir vergisinden istisna da olsa bu kişiler fatura düzenlemek zorunda oldukları işlemlerde fatura kesmeye devam edeceklerdir. İstisna 2021 yılı kazançları için de geçerlidir. (Madde:1,4, 5,6,8)

4.5 Diğer Bazı VUK Düzenlemeleri:

Fiziki ortamdan bağımsız elektronik ortamda vergi dairesi kurulması (Madde:12), yabancı memleketlerde bulunanlara tebligatın kolaylaştırılması (Madde:14), ilan tebligatın internet üzerinden yapılabilmesi (Madde:15), vergi hatalarında düzeltme yetkisinin devri ile ilgili olarak GİB e düzenleme yapma imkanı sağlanması (Madde:16), kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan bildirimlerinin mükellefin bildirimine yerine geçmesi hakkında GİB'e yetki verilmesi (Madde:19), elektronik defter ve belgelerle ilgili bazı hükümlerin Kanuna eklenmesi (Madde: 20,21,24,25) gibi düzenlemeler yapılmıştır.

Saygılarımızla,